C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-1700/24 Judecătoria Soroca, sediul Central

Nr.PIGD 1-24106802-03-21rji-06122024 Judecător: Dinu Brașoveanu

D E C I Z I E
În numele Legii

26 februarie 2025 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord
În completul compus din:
Președintele completului, judecător Ghenadie Liulca
Judecători Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr.6 Soroca, comisar de justiție, Dumitru Porcescu, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 12 noiembrie 2024, privind examinarea plângerii condamnatului **Baltaga Valeriu** ***** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinînd cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La data de 23 septembrie 2024 în Judecătoria Soroca, sediul Central a parvenit spre examinare plângerea condamnatului/prevenitului Baltaga Valeriu împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

În motivarea plângerii condamnatul indică că, se deține în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții de detenție precare.

A indicat că s-a deținut în celule care nu se aerisesc, se află asupra sistemului de canalizare și persistă mirosul urât, iluminarea este slabă. Sunt insecte parazitare. În sectoare dezinfecție nu se face.

Solicită reducerea termenului de pedeapsă odată cu constatarea încălcării drepturilor garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale referitor la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 6 Soroca.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 12 noiembrie 2024 s-a admis plîngerea condamnatului Baltaga Valeriu împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Baltaga Valeriu a fost deţinut în perioada 21.02.2023 pînă la 04.11.2024 în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, 399(trei sute nouă zeci și nouă) zile.

În condițiile art. 473/4 alin. (4) CPP s-a redus pedeapsa condamnatului Baltaga Valeriu cu 39 (trei zeci și nouă) zile, pentru perioada de 390 (trei sute nouă zeci) zile, în care s-a aflat în detenţie, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenţie.

În privința perioadei rămase de 9 (nouă) zile, calculate în condițiile art. 473/4 alin. (4) din Codul de procedură penală, care nu au putut fi reduse, instanţa de judecată considerând necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 13 (treisprezece) ani 9 (nouă) luni închisoare, stabilit lui Baltaga Valeriu, prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Centru) din 29.06.2021, s-a redus cu 39 (treizeci și nouă) zile.

A fost obligată administrația instituției penitenciare nr. 6 Soroca, potrivit art. 473/4 alin. (3) CPP, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus directorul adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca, Dumitru Porcescu, solicitând casarea ei în partea reducerii pedepsei cu 39 zile pentru perioada în care condamnatul Baltaga Valeriu

s-a deținut în Penitenciarul nr. 6 Soroca, considerând că deținutul nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman sau degradant, fiind prezentate probe care în mod pertinent dovedesc calitatea satisfăcătoare a condițiilor de detenție în penitenciarele vizate, unde pe parcursul detenției condamnatul nu a înaintat plângeri.

Totodată, critică motivarea dată de instanță soluției adoptate, fiind de părere că prezenta cauză a fost examinată în mod unilateral prin acceptarea alegațiilor invocate de condamnat.

Conform prevederilor art.447 alin.(1,2) Cod de procedură penală, *(1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

Referință, până la data examinării cauzei, nu a parvenit.

Colegiul, urmare a verificării aspectelor de fapt și temeiului de drept pentru recurs în raport cu materialele cauzei penale, va dispune respingerea recursului ca fiind nefondat, păstrând fără modificări soluția judiciară pe care o consideră întemeiată.

Colegiul penal își întemeiază soluția pe art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, potrivit căruia, *(1) judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă:a) recursul este nefondat*.

În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17^{1}) Cod procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor*.

Potrivit art.473^{2} alin.(3) Cod de procedură penală, *Condamnații care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei*.

Potrivit art.473[2] alin. (5) Cod de procedură penală, *Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.*

Potrivit art.473[3] alin.(2) Cod de procedură penală, *sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare*.

Potrivit art.473[4] alin.(4), (5) Cod de procedură penală, *(4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. (5) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de pînă la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.*

Efectuînd controlul legalității și temeiniciei încheierii adoptate de prima instanță pe marginea plângerii condamnatului împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, Colegiul penal stabilește că, la emiterea acesteia, instanța de fond a ținut cont de chestiunile ce urmează a fi soluționate, a aplicat corect normele procesuale incidente speței deduse judecății, prin ce își însușește caracter legal și întemeiat.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs stabilește că recursul administrației Penitenciarului nr.6 Soroca, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 12 noiembrie 2024, este nefondat și pasibil respingerii.

Reieșind din lucrările cauzei, prima instanță a constatat că, prin:

- sentința Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 11.08.2020, Baltaga Valeriu a fost condamnat în baza art.145 alin. (2) lit. e), f) Cod Penal, la 15 ani

închisoare, cu includerea în termenul de pedeapsă a perioadei de arest de la 19.03.2020 până la 11.08.2020.

- Sentința Judecătoriei Bălți din 29.06.2021, Baltaga Valeriu a fost condamnat în baza art. 217/1 alin. (1) Cod Penal, în temeiul art. 85, art. 87 Cod Penal, la 13 ani 9 luni închisoare.

- Încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 13.08.2021, în temeiul art. 473/4 alin. (4) CPP, termenul pedepsei a lui Baltaga Valeriu s-a redus cu 372 zile.

- Încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 02.06.2022, în temeiul art. 473/4 alin. (4) CPP, termenul pedepsei a lui Baltaga Valeriu s-a redus cu 58 zile.

-Încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 27.01.2023, în temeiul art. 4734 alin. (4) CPP, termenul pedepsei a lui Baltaga Valeriu e s-a redus cu 44 zile.

- Încheierea Judecătoriei Soroca, Sediul Central din 04.10.2023, în condițiile art. 473/4 alin.(4) din CPP, termenul pedepsei definitive i-a fost redus cu 50 zile.

Începutul termenului – 29 iunie 2021. Sfârşitul termenului – 20 octombrie 2033.

Analizând raționamentul concluziilor deduse de prima instanță în procesul de examinare a cauzei, în raport cu materialele anexate la dosar, Colegiul penal conchide că, instanța de judecată corect a constatat faptul detenției condamnatului Baltaga Valeriu în instituția penitenciară nr. 6 Soroca în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Colegiul observă că, cercetând calitatea condițiilor de detenție în Penitenciarul nr.6 Soroca prin prisma celor invocate de către condamnatul Baltaga Valeriu a celor statuate în raportul prezentat de administrația penitenciarului, cît și ținînd cont de concluziilor prevăzute în rapoartele internaționale referitoare la evaluarea condițiilor detenției în penitenciarele Republicii Moldova, prima instanță temeinic a conchis asupra faptului că condamnatul Baltaga Valeriu s-a aflat în condiții care au depășit nivelul de suferință inerent detenției.

În acest mod, prima instanță just a reținut că, condamnatul Baltaga Valeriu s-a deţinut în Penitenciarul nr. 6 Soroca în perioada raportată, în condiţii unde se respectă norma spaţiului locativ per persoană de 4 m^2, nefiind deținut în celule supra aglomerate.

Concomitent, instanța analizând toate circumstanțele invocate în cererea condamnatului Baltaga Valeriu, judicios a constatat că acesta s-a deținut în celule populate cu diferite insecte, apreciind critic cele invocate de către reprezentantul administrației penitenciarului precum că, deratizarea şi dezinfectarea încăperilor se efectuează conform unui grafic de către agent economic specializat, conform contractului încheiat.

Referitor la argumentele condamnatului, precum că în celulă umiditatea este ridicată şi mucegai pe pereţi, lipsește ventilarea, baia este o dată la 7 zile, hrana necorespunzătoare, instanța l-a fel, întemeiat le-a admis, or, reprezentantul penitenciarului nu a prezentat careva probe care a ar combate invocările condamnatului. Mai mult ca atât, administrația penitenciarului în raportul prezentat pe marginea plângerii a prezentat o informație de ordin general, fără a descrie exact condițiile concrete ale spațiului de detenție ale condamnatului, fără a combate situația privitor la prezența insectelor și prezența mucegaiului în celulele în care a fost deținut Baltaga Valeriu.

La fel, fiind lipsa probelor în vederea oferirii asistenței medicale în volum deplin conform programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, motiv pentru care instanța a admis și argumentul condamnatului privind lipsa eficientă a asistenței medicale, precum fiind și lipsa argumentelor în vederea respectării graficului de îmbăiere și dacă condamnatul a avut acces la apă caldă.

În atare împrejurări, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Baltaga Valeriu pe parcursul detenției sale în instituția penitenciară nr. 6 Soroca au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție.

Colegiul susține temeinicia soluției adoptate de prima instanță, or, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor.

Reducerea dedusă în mărime de 39 zile este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă apreciere a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu, corect constatându-se privitor la includerea în termenul de executare a pedepsei perioada de 9 zile din care nu s-a putut efectua reducerea conform formulei statuate la art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de fond nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că încheierea contestată conține motive clare şi legale pe care se întemeiază soluția, iar recursul

administrației penitenciare este vădit neîntemeiat, motiv pentru care urmează a fi respins, păstrând neschimbată sentința instanței de fond.

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a), art.art.416 - 418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr.6 Soroca, comisar de justiție, Dumitru Porcescu, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 12 noiembrie 2024, privind examinarea plângerii condamnatului **Baltaga Valeriu ******* împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, se respinge ca nefondat cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Ghenadie Liulca

Judecătorii: Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache